

23 NİSAN MİLLÎ HAKİMİYET VE ÇOCUK BAYRAMI'NIN TARİHÇESİ

23 APRİL NATIONAL SOVEREIGNTY AND CHILDREN'S FEAST OF HISTORICAL ACCOUNT

Veysi AKIN'

ÖZET

23 Nisan, Türklerin Çocuk Bayramı 'dır. Bu güne değin yapılan kutlamalar göstermiştir ki, bu bayramın ortaya çıkışı ve tarihçesinde yanlışlıklar yapılmaktadır. Aslında, bu günün bayram oluşunda 23 Nisan (1920), Millî Hakimiyet ve Çocuk Bayramı kavramlarının ayrı ayrı yeri vardır.

Çocuk Bayramı resmi bayram anlayışının dışında gelişmiştir. İlk defa, 23 Nisan 1927'de Himaye-i Etfal Cemiyeti (Çocuk Esirgeme Kurumu) 'nin kutlaması ile başlamıştır. Bunun doğuşunda Cemiyete gelir temin etme fikri vardır. 1927-1981 yılları arasında kanunla belirlenmiş bir adı olmaksızın kutlanmıştır. Resmi adı 1981 'de çıkarılan bir kanunla "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" olmuştur.

23 Nisan 1979'dan sonra uluslararası bir hüviyet kazanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi 'nin ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 'nun çabaları ile 23 Nisan, Dünya çocuklarının günü olma yolundadır.

Anahtar Kelimeler: 23 Nisan, Bayram, Çocuk, Milli, Hakimiyet

ABSTRACT

23 April, is the feast Turkish Childrens. We realise that we have mis understood when the day began according to the celebrations up to now. 23 April and National Sovereignty and (Children 's Feast) have affects on the emerging of (his feast).

23 April Children 's Feast, has been the day celebrated by the people, not by the official-law. At first, it was celebrated in 23 April 1927 by The Children Protection Society. it was founded to support The Children Protection Society. Between 1927-1981, 23 April National Sovereignty and Children Feast was celebrated without having a name which was approved by the law. Its name was official "23 April National Sovereignty and Children Feast" a law in 1981.

It has been an International day since 1979, 23 April will be the day of World 's Children with the effects of Turkish National Assembly and Turkish Radio Television Society.

Key words: 23 April, Feast, Children .National, Sovereignty

"23 Nisan", bugün sadece Türk çocuklarının bayramı olmaktan çıkmış, dünya çocuklarının da önemli bir günü haline gelmiştir. Maalesef, son yıllarda yapılan kutlamalar da göstermektedir ki; "23 Nisan Millî Egemenlik ve Çocuk Bayramı" konusunda eksik bilgilenme bulunduğu gibi, yanlış tarihlendirmeler de yapılmaktadır. Türk siyasî ve demokrasi tarihimize önemli bir yeri bulunan ve Türk çocuklarının sesini dünya literatürüne kabul ettiren böyle bir gün hakkında bu güne kadar geniş bir araştırma yapılarak, duyurulamamış olması bir eksiklik¹.

¹ (Yrd. Doç. Dr) PAÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi.

¹ Bu konuda dar kapsamlı da olsa, Tarih ve Toplum Dergisinin VIII/43 (Temmuz) 1987 sayısında Bayramlara dair bir yazı neşredilmiştir. Ayrıca İffet Aslan tarafından Türk Tarih Kurumunda bir de konferans verilmiştir. Bu konferans metni, TTK Belleten XLW183(Temmuz) 1982'de yayınlanmıştır. Bütün bunların yeterli derecede makes bulmadığı görüldüğünden olsa gerek, 26 Nisan 1997 günlü Sabah Gazetesi 'nin bir köşesinde Milletvekili Yılmaz

Bu bayramın tarihçesinin iyi anlaşılabilmesi için, ismindeki "23 Nisan", "Millî Hakimiyet" ve "Çocuk Bayramı" tabirlerinin açıklanması gerekir. "23 Nisan (1920)" Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)'nin Ankara'da açıldığı gündür. 1927'de çıkarılan " 23 Nisan'ın Millî bayram addine dair kanun" ile Türkiye'nin ilk millî bayramı olmuştur. Kanun,"Zİ.MM 'nin ilk yevm-i küşadı olan 23 Nisan günü millî bayramdır" hükmünü taşımaktadır. Kanunun muhtevassından da anlaşılacağı gibi, her ne kadar Meclis bu ilkeye müstenit ise de; çıkarılan kanunda millî hakimiyet ibaresi yer almamıştır. Nitekim bu daha sonra saltanatın kaldırılışı ile alakalandırılacaktır. 1 Kasım 1922'de saltanat kaldırılınca. "1 Kasım". "Millî Hakimiyet Bayramı" olarak kabul edilecektir. 1 Kasım, "Hakimiyet-i Milliye Bayramı" olmasına rağmen bu tarihten sonra Meclisin açılış tarihi olan 23 Nisan, Millî Hakimiyet

Karakoyumlu, bütün parti liderlerinin tarihlere konusunda yanlış yaptığına işaret etmektedir. Ancak kendisi de aynı yanlış yapmaktan kaçmamıştır. Düstur 3. Tertip. Cilt İl, s: 21.

Bayramı olarak kutlanmış ve zamanla 1 Kasım tarihi unutulmuştur. Nitekim 1935'te bayramlar ve tatil günleriyle ilgili kanun değiştirirken "23 Nisan Millî bayramı". "Millî hakimiyet Bayramı" olarak değiştirilmiştir³

"Çocuk Bayramı" ise bu gelişmelerin dışında her hangi bir kanun çıkarılmaksızın Himaye-i Etfal Cemiyeti (Çocuk Esirgeme Kummu)(HEC)'nin, 23 Nisan 1927'de bu günü "Çocuk Bayramı" ilan etmesi ile başlatılmıştır. Bu tarihten itibaren bu üç kavram, aynı gün üzerinde birleşecek ve bu konuda bir kanunla belirlenmiş resmi bir isim olmaksızın kutlanmaya başlanacaktır. Nihayet. 1981'de Millî Güvenlik Konseyi "nin Ulusal Bayramlar ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanun Hükmündeki "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır" Kararı ile resmi bir ada ve statüye kavuşturulmuştur⁴. Bu hukuki izahattan sonra, uluslararası statüye kavuşması yolunda günümüze değin gelişmeleri ve kutlamaları tespitinde fayda mülahaza edilir.

23 Nisanın Çocuk Günü ve Çocuk Bayramı oluşunun mantığını ise. Meclisin açılışım müteakip yıllarda yapılan kutlamalardan Himaye-i Etfal Cemiyeti'nin yetim çocuklarına gelir kaydetme anlayışında aramak lazımdır. Elimizde bu hususu teyid edecek ve çocuk ile 23 Nisan "m ilgisini ortaya koyacak bilgiler mevcuttur. Bu konuda en eski belge, 23 Nisan 1923'e ait Himaye-i Etfal Cemiyeti Püü'dür. Çıkarılan bu pullar ile 23 Nisan Millî bayram kutlamalardan gelir elde edilmek istenmiştir⁶ Yine. 23 Nisan 1924 günlü Hakimiyet-i Milliye Gazetesi'nde " *Bu gün Yavruların Rozet Bayramıdır*" ibaresi ile halkın HEC ne bol bağış yapmaya çağırılması buna delalet eder. Aynı gazetenin 23 Nisan 1926 nüshasında ise, "23 Nisan Türklerin Çocuk Günüdür" başlığını taşıyan bir yazı bulunmakta ve bu başlık altında Cemiyetin bu günü çocuklar günü olarak ihdas etmesinin isabet olduğu vurgulanarak, kahveci, arabacı ve otomobilci esnafın bu günde elde edecekleri gelirin bir kısmını HEC'ne bağışlayacakları yazmaktadır. Böylece, 23 Nisan ile HEC. ilişkisi ortaya çıkmış oluyordu. Nitekim HEC. 23 Nisan 1927 de aldığı bir karar ile 23 Nisan Çocuk Günü'nü Çocuk Bayramı ilan ederek.

³ Düstur 3. Tertip, Cilt XVI. s: 1171.

⁴ Kanunlar Dergisi. Cilt CXIV, s: 409.

⁵ Aslan, s: 579.

⁶ Bu gayeye yönelik olarak HEC Reisi ve Bolu Mebusu (Kırklareliiii) Dr. Fuad Umay Bey ve beş arkadaşının 4 Şubat 1922 de TBMM'ne kanun tekli vardır. Teklif kanun olarak çıkmamış ise de Meclis onayı ile mevcut kartpostal ve zarflardan HEC yararına muayyen bir ücret alınması Posta ve Telgraf Müdüriyet-i Umumiyyesine tebliğ edilmiştir. Bkz. TBMM Zabıt Ceridesi,D:I. C:XVTL s: 29-34.

⁷ Aslan, s: 579

"Millet Meclisimizle millî devletimizin Ankara'da ilk teşkile günü olan Millî bayram Cemiyetimizce çocuk günü olarak tesbii edilmiştir. Bize yeni bir vatan ve yeni bir tarih yaratıp bırakan mübarek şehitlerle fedakar gazilerin yavruları fakir ve ıstırapın evladları ve nihayet alelittlak bütün muhtac-ı himaye-i vatan çocukları namına milletin şevkatli ve alicenab hissiyatına müracaat ediyoruz. Kadın, erkek, genç, ihtiyar hatta vakti ve hali müsait çocuklardan mini mini vatandaşlar için yardım bekliyoruz. Her sayfası başka bir şan ve muvaffakiyetle temev\>üç eden milletimizin, yarın azami derecede muavenet göstermekle beraber, çocuk gününün layık veçhiyle neşeli ve parlak geçirilmesi için aynı derecede alaka ve müzaheret göstereceğinden emin olan Himaye-i Etfal Cemiyeti, şimdiden arz-ı şükran eder"⁸ ibaresi ile de halka duyurmuştur.

Çocuk Bayramı ilk defa 1927'de belli bir kutlama programı dahilinde çeşitli şenliklerle kutlanmıştır. Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Paşa'nın himayelerinde gerçekleştirilen bu Çocuk Bayramı, bir taraftan kamuoyuna duyurulmak ve kaynak oluşturma gayesini, diğer taraftan da çocuklara neşeli dakikalar yaşatmayı hedeflemiş bulunuyordu. Etkinlikler sırasında Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Paşa Hazretleri arabalarından birini çocuklara tahsis etmiş ve Cumhurbaşkanlığı Bandosunun Çocuk Sarayı'nda konser vermesini sağlamıştır. Yine ilk defa o yıl HEC nin Ankara'daki bir binası Çocuk Sarayı yapılmış ve düzenlenen Çocuk Balosu'na İsmet (İnönü) Bey'in çocukları da katılmıştır⁹.

Bir yıl sonraki kutlamalar için Dr. Fuad Bey'in¹⁰ teklifi ile HEC Yönetim Kurulu Kararı ile daha geniş muhtevalı program düzenlenmiştir¹¹. Gazetelere verilen ilanlar ile halk HEC'nce tertip edilecek şenliklere katılmaya davet edilmiştir. HEC merkez ve şubeleri kır gezileri ve muhtelif törenler düzenleyerek çocukların eğlenmelerim sağlamıştır¹ ".Törenler sırasında çeşitli hediyeler dağıtılmış, düzenlenen Çocuk Alayları'na kalabalık çocuğu bulunan aileler davet edilmiş ve bakımlı nesiller temin gayesi ile Gürbüz Çocuk¹³ yarışmaları yapılmıştır¹⁴. Bu

* "23 Nisan Nasıl Çocuk Bayramı Oldu?" Tarih ve Toplum.VIII/43 (Temmuz) 1987, S. 48. 22 Nisan 1927 tarihli Cumhuriyet'ten naklen.

⁹ Tarih ve Toplum,S. 48.

¹⁰ Dr. Fuad Umay hakkında geniş bilgi için bkz: Veysi Akın, Dr. Fuad Umay ve Hayatı. A.Ü. Sosyal Bil.Ens. (Basılmamış) Yük. Lis. Tezi. Erzurum 1990.

¹¹ FıratUmay,Seçmenlerimle Başbaşa,Ankara1950.S.34

¹² Gürbüz Türk Çocuğu,Sayı 20(Nisan)1928, S.20-21 ¹⁴ Cemiyet bu dönemde Gürbüz Türk Çocuğu isminde bir de dergi neşretmektedir. " Aslan, S.581.

yarışmalardan birinde İsmet (İnönü)Bey'in oğlu Erdal birinci seçilmiştir.

Bu dönemde çocuk politikasının ön plana çıkmasında önemli sebeplerden biri de ülke nüfusunun artırılmak istenmesidir. Gerçi doğum oranları yüksektir. Ancak, çocuk ölüm oranları da çok yüksek seviyede seyretmektedir. Bu ise hızlı nüfus artışını arzulayan ülkelerin önünde önemli bir engel teşkil etmektedir. Bu gelişmelere paralel olarak, Türkiye'de çocuk meselesi gün geçtikçe güncelleşmektedir. Çocuk meselesine karşı artan ilginin bir neticesi olarak da 1929'dan itibaren 23 Nisanlara da ilgi artmıştır. HEC. 1929'da 23-30 Nisan günlerini "Çocuk Haftası" ilan etti. O döneme kadar sadece bir gün yapılan etkinlikler bir hafta boyu sürecek, bayram eskiden olduğu gibi 23 Nisan'da kutlanacaktı¹⁰. O yıl Çocuk Balosu, Ankara Palas'ta Atatürk'ün himayelerinde tertip edildi¹⁶. Aslında Çocuk Haftası ile, çocuk meselesinin geniş kitlelere benimsetilmesi arzu edilmişti. Bütün bu etkinliklere rağmen istenilen noktaya gelinemedi. 1929 yılı kutlamaları, HEC ve Türk Ocağı'nın üzerinde kaldı. Daha sonraki yıllarda kutlamalara ancak bir kaç devlet kumrusu katılacaktı. Bu sebeple Cemiyet Başkan Kırklareli Milletvekili Dr. Fuad Umay Bey. seslerini ülke çapında duyurabilmek için 1932'de TBMM'ne bir teklif sunarak. 20-30 Nisan günlerinde mektup ve telgraflara Himaye-i Etfal Şefkat Pulu yapıştirilmesini istedi. Meclis'in onayı alınarak kanun 14 Nisan 1932'de yürürlüğe girdi¹⁷

1933 te. 23 Nisan Çocuk Bayramı yeni bir aşama ile çocukları gelecekteki mesuliyetlerine hazırlayıcı bir program haline dönüştürüldü. Atatürk, 23 Nisan sabahı çocukları makamında kabul edip, kendi yerinde onlarla sohbet etti. Diğer devlet adamları da Atatürk'ün bu davranışını benimseyerek uygulamaya koydular. Nitekim bu tavır, ileriki yıllarda gelenekselleşecektir. Stadyumlarda beden hareketleri gösterileri yapılmaya başlandı. Yine, ilk defa Milli Eğitim Bakanı Reşid Galip Bey'in kaleme aldığı "Türk'üm-Doğruyum"andı çocuklar tarafından okundu. Bu ant daha sonraki senelerde okulların bayrak törenlerinde söylenmeye başlandı. ^{1x}. 23 Nisan Çocuk Bayramı artık devlet ve milletin ortak malı olmuştu. Kutlamalar ortaklaşa yürütülmekteydi. Ne var ki, 27 Mayıs 1935 tarihinde çıkarılan Millî bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun. 23 Nisan'ı sadece "Millî hakimiyet Bayramı" olarak belirtiyordu¹⁹. Bu kanunla 1 Kasım bayramı kaldırılmış. 23 Nisan'ın ismi ise; ""Millî bayram"

yerine ""Millî hakimiyet Bayramı" olarak değiştirilmiştir. Kutlamaların sürdürülmesine rağmen "Çocuk Bayramı" ilave edilmemiştir.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra da, HEC. halk, okullar ve diğer devlet daireleri 23-30 Nisan'ı Çocuk Haftası, ilk gününü de Çocuk Bayramı olarak kutlamaya devam ettiler. Böylece resmi tanımla "23 Nisan Millî hakimiyet Bayramı" ve resmi tanımda yer almayan ""23 Nisan Çocuk Bayramı" ortaklaşa hazırlanan törenlerle kutlanmaya devam etti. Öyle ki; bu hususta her hangi bir kanuna ihtiyaç duyulmaksızın, 23 Nisanlar, "23 Nisan Millî hakimiyet ve Çocuk Bayramı" haline geldi.

1970'li yıllara gelindiğinde HEC, gayesine ulaşmıştır. 23 Nisan Çocuk Bayramı geniş kitleler tarafından kutlanmaya başlanmış ve Türk milletinin malı olmuştur. Bu bakımdan 1970'li yıllar. Bayram açısından dönüm noktası sayılabilir. 1975'teki kutlamalara TRT Kurumu da katıldı. Kurum, çocuk programlarına önem vererek, bu programları hafta boyunca yayınladı. 1978'de Meclis Başkanlığı'nın izni ile Mecliste düzenlenen törenlere üye sayısı kadar çocuk katılması kararlaştırıldı. 23 Nisan 1979'da Ankara İlkokulları temsilcilerinin katılımları ile başlatılan bu uygulama, 1980'de bütün vilayetlerden gelen çocukların katılımı ile "Ulusal Çocuk Parlamentosu" oluşturularak, gerçekleştirildi²⁰. Aynı yıl TRT, törenlere komşu ülkelerden çocuklar davet ederek. Çocuk Bayramını ilk kez uluslararası düzeyde kutladı. TRT'nin bu uygulamaları günümüze kadar genişletilerek devam ettirilmektedir.

23 Nisan Çocuk Bayramı'nda önemli bir dönüm noktası da 1980 sonrası Milli Güvenlik Konseyi dönemidir. Konsey, 1981 'de bayramlar ve tatil günlerine dair kanunda yaptığı değişiklik ile, ö güne kadar İd bir eksikliği gidermiş ve 23 Nisan'ı "23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" olarak kabul etmiştir²¹. Ertesi yıl kurulan Danışma Meclisi de 23 Nisanda özel gündemle toplanmıştır²². 1985'te TBMM ve TRT'nin şenliklerine her kıtadan, otuz dört ülkeden, her dinden, her dilden ve her renkten çocuklar katılmıştır²³. Ankara'da bir araya gelen bu çocuklar. sevgiyle kucaklaştılar, tek bir kalp, tek bir yürek olup barışı simgelediler. 23 Nisan artık Türk çocuklarının dünya çocuklarına hediye ettiği bir gün olmuştu. Bu bilgilerden de anlaşılacağı üzere 23 Nisan Atatürk'ün himayelerinde HEC ve onun uzun süre başkanlığını yapan Dr. Fuad Umay'in eseri olarak ortaya çıkmıştır

¹ ■ Utkan Kocatürk, Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Kronolojisi 1918-1938, Ankara 1988. S. 489.

⁶ Milliyet. 24.04.1929.

⁷ Bu konuda bkz: TBMM Zabıt Ceridesi. D:IV, C:VTI, S.24-29. .Düstur 3. Tertip. C. XIII. S. 203.

⁸ Aslan, S. 581.

⁹ Düstur. 3. Tertip, C. XVI, S. 1171.

¹⁰ Aslan, S.589.

²¹ Kanunlar Dergisi. C.CXIV, S. 409.

²² Tercüman. 24 Nisan 1982.

²³ Bulvar Gazetesi. 23 Nisan 1985.

23 NİSAN DÜNYA ÇOCUK GÜNÜ VE BAYRAMI OLMA YOLUNDA

Çocuk insanların ve insanlığın geleceğidir. Bu vesile ile bütün milletler geleceğine önem vermek mecburiyetindedir. Bu anlayışla olsa gerek, 1924'te Uluslararası Çocuk Hakları Beyannamesi kabul edilmiştir. I. Dünya Savaşı sonrasında kurulan Cemiyet-i Akvam'ın Cenevre Bildirisi adını taşıyan beş maddelik bu belgesinin altında Mustafa Kemal imzası bulunmaktadır. Bu konudaki ikinci gelişme'de II. Dünya Savaşı sonrası kurulan Birleşmiş Milletler Cemiyeti'nin 1948 tarihli İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin 25. ve 26 maddeleridir. Aynı yıl, Çocuk Esirgeme Kurumları Uluslararası Birliği, bu iki maddenin ışığı altında yedi maddelik Cenevre Bildirisi adını taşıyan yeni bir Çocuk Hakları Bildirisi oluşturdular. Bu belge 20 Ekim 1959'da on madde halinde genişletilmiştir. Bu bildiriye paralel olarak uluslararası düzeyde faaliyet gösteren kurumlar da teşekkül etmiştir. Bunlardan en önemlileri Çocuk Esirgeme Kurumları Uluslararası Birliği ve 11 Aralık 1946'da BM Genel Kurulu Kararı ile kurulan ve Birleşmiş Milletler Uluslararası Acil Çocuk Yardımı Fonu anlamına gelen UNICEF (United Nations International Children's Emergency Fund)'dir. Nitekim bu kuruluş II. Dünya Savaşı sonrasında ortada kalan çocuklara sahip çıkacağı gibi, Uluslararası Çocuk Yılı çalışmalarına da kılavuzluk yapacaktır²⁴. Bir süre sonra da 1979 yılı "Uluslararası Çocuk Yılı" ilan edilmiştir.

Türkiye'de 1920'li yıllardan beri Çocuk Günü ve Çocuk Bayramı kutlamaları yapılmasına rağmen, batı ülkelerinde bu şekilde bir gün mevcut değildir. Batı ülkelerinde çocuk hakları konusunda yapılan çalışmaların başını çeken, Çocuk Esirgeme Kurumları Uluslararası Birliği. 1953'te üyesi bulunan bütün kuruluşlara çağrıda bulunarak, her ülkede yılın belirli bir gününün çocuk günü kabul edilmesini istemiştir. BM Genel Kurulu da 1954'te buna paralel bir karar alarak, bütün ülkelerin kendilerine uygun bir günü, uluslararası çocuk günü olarak kabul etmelerini ve 1956 "dan itibaren de bir program dahilinde kutlamalarını istedi. UNICEF o günden itibaren üye kuruluşlarına bunu teşvik edici yayınlar göndermektedir. Bütün bu gayretlere rağmen 1979 Dünya Uluslararası Çocuk Yılı'na kadar fazla bir gelişme olduğu söylenemez. Yalnız Türkiye'de köklü bir gelenek haline gelen "Çocuk Günü", "Çocuk Bayramı" ve "Çocuk Haftası" kutlamaları hariç. Bu da. Atatürk'ün "*Bu bayramı onlara armağan edeceğim. Gözüm arkada kalmayacak*" dediği 23 nisan günüdür.

1979 Uluslararası Çocuk Yılı'nın gündeme gelmesi ile beraber Dünya Çocuk Bayramı kutlamaları da düşünülmüştür. Türkiye bu konuda da öncülük yapmak istemiş ve 17 Nisan 1978'de Türkiye'nin elli iki yıldan

beri kutladığı 23 Nisan'ın Dünya Çocuk Bayramı olması BM'e önerilmiştir. Ancak batı ülkeleri 2 Ekim. sosyalist ülkeler de 1 Haziranı yeğlediklerini ileri sürmüşlerdir^{2^}. Maalesef, Türkiye'nin geçerli gerekçelere dayandırdığı bu teklif, batı ve sosyalist ülkelerin taassubuna galip gelememiştir. Ancak Türkiye bundan sonra da bu hususta mücadelesini sürdürecektir. Hatta 1979'dan itibaren Türkiye'deki kutlamalar uluslararası düzeye çıkarılarak, bunun uygulamaları da yapılacaktır.

Türkiye'nin bu talepleri UNESCO Türkiye Milli Komitesi Başkanı tarafından 2 Temmuz 1979'da Cenevre'de yapılan Uluslararası Eğitim Bürosu toplantısında yenilenmiştir. Yine , TBMM Başkanlığı, 21 Ağustos 1979 tarihi itibariyle Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile BM Genel Kurulu'na önemiştir. Bu mesele, Kasım 1979'da Türkiye'nin BM Büyükelçisi vasıtası ile Genel Kurulda da dile getirilecektir. BM Genel Kurulu böyle bir karar kabul etme yolunda her hangi bir çaba sarf etmemiştir. Buna rağmen Türkiye, ilk dönem Çocuk Bayramı kutlamalarında olduğu gibi, bunu resmi bir karar olmaksızın, fiili durumla sonuca ulaştırmış bulunmaktadır. Netice itibariyle günümüze geldiğinde. 23 Nisan. BM örgütü ve devletler nezdinde olmasa dahi, dünya hisardan arasında Uluslararası Çocuk Bayramı olarak kabul gönnüş durumdadır.

BİBLİYOGRAFYA

Akın, Veysi, Dr. Fuad Umay ve Hayatı. Atatürk Üniversitesi Sos. Bil. Ens.T.C.Tarihi Anabilim Dalı (Basılmamış) Yüksek Lisans Tezi. Erzurum 1990.
ASLAN, İffet. "Dünyanın İlk Çocuk Bayramı 23 Nisan ve Uluslararası Çocuk Yılı", Belleten XLVI/183(Temmuz) 1982., S. 567-593. Bulvar Gazetesi 23 Nisan 1985. Cumhuriyet. 23 Nisan 1928. Düstur, 3. Tertip Cilt II, XIII, ve XVI. Gürbüz Türk Çocuğu. 20 (Nisan) 1929.S.2021. Kanunlar Dergisi. Cilt CXIV.
KARAKOYUNLU, Yılmaz, "Din ve Siyaset-Bayram Meclisi'nde küfür panayırı" Sabah Gaz.26 Nisan 1997 KOCATÜRK, Utkan. Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Kronolojisi 1918-1938. Ankara 1988. Milliyet Gazetesi, 24 Nisan 1929. Tercüman Gazetesi.24 Nisan 1982. TBMM Zabıt Ceridesi Dönem IV, Cilt VII.
UMAY. Fuad. Seçmenlerimle Basbasa, Ankara 1950. "23 Nisan Nasıl Çocuk Bayramı Oldu?" Tarih ve Toplum, VIII/43(Temmuz) 1987. S.48.